

**SEMANTIKA
v
BOURE**

MAREK MATAS

SÉMANTIKA BOUŘE

Copyright © Marek Matas, 2018

Obývací pokoj menšího bytu. Uprostřed stojí stůl a u něj gauč, u stěny je malý bar, vedle něj knihovna. U knihovny stojí dívka v bílých šatech.

(X vchází na scénu a zarazí se.)

(Y si prohlíží knihy v knihovně.)

X: Kdo jste?

Y: *(Lekne se.)* Ne, ne, ne, omlouvám se, ale bylo otevřeno, přepadla mě ohromná zvědavost a já prostě vstoupila do vašeho bytu.

X: *(Pohlédne na Y, uklidní se a pokračuje do bytu.)*

X: Pak je vše v pořádku.

Y: Proč v pořádku?

X: Zvědavost je bezbranná. Kdyby to byl snad chtíč, toho je třeba se bát.

Y: A co kdyby to byl chtíč?

- X:** Pak bych se byl zeptal, co chcete, touha po něčem konkrétním je také bezbranná.
- Y:** A kdybych po ničem konkrétním neprahla?
- X:** Pak bych byl k smrti vyděšen, mohla byste si usurpovat cokoliv byste chtěla.
- Y:** Byl byste tu přeci vy, abyste mi zabránil...
- X:** Jak bych mohl být schopen zabránit pocitu?
- Y:** Jen snad jiným pocitem.
- X:** Který by mohl být silnější než chtíč?
- Y:** Žádný není, máte pravdu.
- X:** *(Začne pomalu procházet pokojem a u toho mluví.)*
Je to tak očividné – když nás něco bolí, prahneme po zdraví; když máme hlad, prahneme po jídle; když milujeme, prahneme po druhém. Chtíč, drahá slečno, hýbe světem.
- Y:** Je to tak očividné. Proto tu také jsem.

X: A proč tu jste?

Y: Myslela jsem, že tomu rozumíte.

X: Chci tomu rozumět.

Y: Chcete tomu ovšem porozumět více, než já to chci utajit?

X: Ne, tak silně asi ne.

Y: Jaký by pak mělo smysl samotné prozrazení, jestliže by jím bylo více ztrát než užitku?

X: A víte vy sama, proč tu jste?

Y: Sama vím jistě, že nevím, proč tu jsem.

X: Tak vidíte...

(Ticho zavládne na pár sekund. Ona kouká před sebe, on hledí na její profil.)

X: *(Rázně.)* Chcete čaj?

Y: *(Tiše.)* Chci.

X: *(Klidněji.)* Chcete sušenku?

Y: *(Silněji.)* Chci.

X: Co vy byste vlastně nechtěla, že?

Y: Sama nevím... Snad jen odejít. *(Zasměje se.)*

(X se zasměje a odejde do kuchyně, Y kouká do knihovny, vyndá knihu a listuje v ní.)

X: *(Zavolá.)* Černý nebo zelený?

Y: *(Zavolá.)* Silný černý, hodně cukru.

(Je slyšet cinkání nádobí, otevírání a zavírání dvířek a šuplíků.)

Y: *(Popochází blíže ke kuchyni.)* Viděla jsem, že se blíží velká bouřka. Nechtěla jsem, aby mě to chytlo venku, a tak jsem se schovala v tomto domě. Z nudy a ze zvědavosti jsem ho začala procházet a to mě dovedlo až sem...

(X po chvíli přichází se dvěma hrnkami čaje a dvěma sušenkami. Vše opatrně pokládá na stůl, ke kterému si oba sednou.)

Y: Děkuji.

X: Nikdy neděkujte, nehodí se to k vám.

Y: Proč ne?

X: Děkování je pro staré a ošklivé. Ti jsou rádi za každou drobnost od ostatních, vám ale svět snáší modré z nebe.

Y: Já jsem...

X: (*Skočí jí do řeči.*) Vyjadřujete tím také svou podřízenost, nastavujete svá záda. Nemusím vám totiž vaši slušnost oplatit slůvkem „prosím“. Vraďte tedy tu pomyslnou dýku do žeber jako první.

Y: Za tu radu...

X: Ano?

Y: Děkuji...

X: Prosím.

- Y:** Proč jste mi nevrátil nůž do žeber?
- X:** Čekám na smrtelný úder, tohle by byl promarněný pokus.
- Y:** Spíš se vám mě zželelo.
- X:** Nesmysl. Spíš vy máte dnes šťastný den. Zkuste to ještě jednou a uvidíte.
- Y:** Děkuji...
- X:** Prosím.
- Y:** Proč tentokrát?
- X:** Den ještě neskončil.
- (Ticho pár sekund, Y přihodí lžičku cukru do svého čaje a zamíchá jej.)*
- X:** Otázka však zní, jestli vaše štěstí pramení ze dne nebo z chvíle.
- Y:** Jak to zjistím?

X: Musíte jej pořád pokoušet. Jakmile vás zklame, pak víte, že je po všem.

Y: Jenže je zároveň pozdě, chybu jsem již udělala.

X: Když jej nebudete pokoušet, štěstí je vám k ničemu.

Y: Jsou to jen prázdná slova, štěstí je jen pojem. Pravděpodobnost je tím, co rozhoduje.

X: Pravděpodobnost je také jen pojem.

(Ticho.)

Y: Co je tohle za knihu? Jediná je ohmataná, asi ji hodně čtete (*Přistoupí ke knihovně a jednu vezme do ruky.*)

X: Má oblíbená, pomáhá mi získat pojem o životě.

(Y se zachichotá.)

X: Proč se smějete?

Y: Chvástáte se, mluvíte o pojmu, o životě a zatím jste mladík. Nemůžete to vědět, dokud ho nevidíte ze všech stran.

X: *(Uraženě.)* Prý se chvástám... Přeci říkám, že mi pomáhá, ne že mi přehled dává.

Y: Proč vy mi vlastně pořád jenom oponujete?

X: To je přece úplně přirozené, právě vy jste v tomto bytě cizincem.

(Y se zamračí, po chvíli se vrátí k čaji, sedne si a kousne do sušenky, X neobratně přisedá a také upíjí.)

Y: Dobrý.

X: Můj nejlepší.

Y: Děk... *(Zarazí se.)*

X: Nechcete už pokoušet?

Y: Nechci. *(Usměje se.)*

X: Kolik je vám let, mohu-li být smělý?

- Y:** Zás tak smělý být nemůžete.
- X:** (*Zarazí se, vstane, po chvílce zase usedne.*) Už je noc... Venku svítí měsíc. Je úplněk, to je prostě nádhera, vidíte? (*Znovu povstal a přejde k oknu.*)
- Y:** Měsíc?
- X:** Hm...
- Y:** Ten mě nezajímá. Je takový všední...
- X:** (*Přeruší ji.*) Všední, no přeci počkejte!
- Y:** (*Pokračuje a nedbá vytrhnutí.*) To takové polední slunce, to je nádhera. Vše okolo se třpytí a tetelí... Člověk cítí tak příjemné teplo, až to hraničí s euforií. (*Vstane a přejde za X k oknu.*)
- X:** Takové světlo mě oslepuje. Nerad nevidím, co se děje okolo. V noci mám sice omezený výhled, ale já nechodím mimo město. Měsíc mě probouzí z ospalosti.
- Y:** (*Smutně.*) Také moc nechodím mimo město...

X: (*Nesměle.*) Měli bychom tenhle nedostatek překonat a někam vyrazit.

Y: Už zítra?

X: Zítra...

Y: To by bylo úžasné! Ale není to teď a budoucnost mi splývá s nicotou.

X: Zítřek není budoucnost. Na to je moc blízko.

Y: A přesto je k nedosažení. Ať uděláme cokoliv, nijak jej neurychlíme. Musíme jen čekat a doufat.

X: Doufat...

Y: Doufání je skličující.

X: (*Zvolá.*) Přesně! Je v něm moc nejistoty. S málokým si tak rozumím jako s vámi.

(*Y se usměje.*)

X: *(Vyběhne doprostřed místnosti.)* Vlastně co to povídám? S nikým si tak nerozumím jako s vámi.

Y: Víím.

X: Také to tak cítíte?

Y: Víím, že vy to tak cítíte.

(X zesmutní a sedne si.)

Y: Ale vlastně to tak také cítím.

X: *(Vážně.)* Ještě čaj?

Y: Ano prosím. *(Dopije šálek.)*

(X odejde a rachotí hrnky, Y čte v knize, sundá si boty a nohy dá na gauč.)

X: *(Vrátí se z kuchyně s dalšími hrnky a usedá vedle Y.)* Miluji čaj. Je to takové nic obalené hrnkem. Mé placebo na cokoliv. Žal, hlad, zima... Neznám nic univerzálnějšího.

Y: Já ho jediné silný s hodně cukrem.

- X:** Pak už to ale není placebo, ne?
- Y:** Takhle ovšem doopravdy účinkuje.
- X:** S mým čajem jsem si ale vždy jist, že jsem všechny strasti zvládnul sám bez pomoci.
- Y:** Je hrozné všechno dělat sám a bez pomoci, i když jen stran pouhého čaje.
- X:** Ale také zvláště uspokojující, ne? Ledaže by právě shánění pomoci bylo tou hledanou výzvou.
- Y:** Jste moc pyšný. Kdyby byla pomoc všude, byl by život o hodně jednodušší.
- X:** A nudnější.
- Y:** Boj je to jediné, co vás baví?
- X:** Všechno je svým způsobem boj. Když se na to podíváte pod správným úhlem, je bojem i třeba cesta na nákup, hra na piano... Pokudé musí člověk něco překonat.